

СУ “ХРИСТО БОТЕВ” С.ПАИСИЕВО, ОБЩ.ДУЛОВО, ОБЛ.СИЛИСТРА
ул.”Дунав” №2, тел: 0877119511 e-mail: info-1900303@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

.....
(*Айсел Ахмед*)

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ**

учебна 2024/2025 г.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 14/10.09.2024 г.) и е утвърдена със Заповед № № 1179/10.09.2024г. на директора на училището

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Силистра съобразно спецификата и конкретните условия в СУ „Христо Ботев“с. Паисиево.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През учебната 2023/2024 година в СУ „Христо Ботев“с. Паисиево в дневна форма са обучавани 182 ученици. В училището няма ученици, които попадат

в дефинираните по-долу групи:

преждевременно напуснали училище (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;

отпаднали от училище – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите не са записани в друго училище .

За периода на предходната учебна година учениците са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Общ брой отсъствия по неуважителни причини
2023/2024г.	11948	365

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

Извинените отсъствия са направени по следните причини:

здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
семејни, удостоверени със заявление от родител/настойник;

Причини за допуснатите отсъствия по неуважителни причини

Занижен контрол от страна на родителите:

- Миграция на родителите: през последните години този проблем се изостри. Това води до липса на ефективен и системен контрол;
- Липсата на инициатива за контрол от страна на семейството. Родителите на отсъстващите и отпадащите ученици не осъзнават своята отговорност за допуснатите отсъствия от децата им;
- Негативно отношение на родителите към образованието и нежелание детето им да посещава училище;
- Ниската грамотност на родителите не им позволява да подпомагат самоподготовката на техните деца.

Социално-икономически причини:

- Социално слабо семейство - невъзможността да подсигури необходимото облекло, обувки или други неща от първа необходимост за нуждите на детето;
- Конфликти в семейството, проблеми между родителите.

Образователни причини:

- Липса на интерес към учебния процес поради слабо владеене на български език и затруднения в комуникацията;
- Системни закъснения, бягство от час и несериозно отношение към учебния процес;
- Задължително преминаване на учениците от клас в клас до завършването на начален етап. Така на някои петокласници липсват функционална грамотност, основни умения за четене, смятане и разказване, което води до невъзможност да се справят с учебния материал в по-горните класове и постепенна загуба на интерес към

ученето.

Предприети мерки за намаляване на отсъствията на учениците

- Предоставяне на обща подкрепа на учениците с натрупани много отсъствия и с обучителни затруднения;
- Проведени разговори с отделните ученици и техните родители за откриване на причините за отсъствия от учебни занятия;
- Включване на учениците в ИИД и предоставяне на възможност за включване в дейности за допълнително обучение;
- Създаване на условия и организация за преодоляване на изоставането чрез прилагане на индивидуален подход, чрез използване на допълнителна индивидуална работа по „наваксващи програми“, предоставящи възможности за индивидуален темп при усвояване на учебния материал за застрашените от отпадане ученици;
- Изпращане на уведомителни писма до родителите за направените от учениците отсъствия;
- Въвеждане на данни в НЕИСПУО за брой отсъствия по неуважителни причини и спиране на семейните добавки по чл. 17 ал. 4 от ППЗСП, а при необходимост - уведомяване отдел „Закрила на детето“ и Община Дулово.
 - Необходимо е диагностициране по паралелки на причините за големия брой на отсъствията и планиране на мерки за преодоляването им, заедно с родителската общност на родителски срещи.
 - Изключителна тревога будят все още големият брой отсъствия на учениците – по уважителни и по неуважителни причини. Това е основен проблем, с който продължихме да се борим през изминалия учебен срок.
 - Въз основа на проведени анализи на ученическите нагласи, се формират няколко основни причини, водещи до отсъствия по неуважителни причини от учебни часове:
 - Недостатъчен или липса на контрол от страна на родителите на учениците;
 - Занижени критерии към поведението и присъствието в час от страна на преподаватели и/или класни ръководители;
 - Относително лесното набавяне на медицински документ, което води до първоначално натрупване на отсъствия, които впоследствие се извиняват с т.н. медицински бележки;
 - Липсата на интерес към някои от изучаваните предмети;

2. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В СУ „Христо Ботев“с. Паисиево се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на **група** ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

Обект на специално внимание са учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус, които през предходната учебна година са допусkali повече от 5 неизвинени отсъствия, както и такива с подобни проблеми през настоящата година. Въпреки съдействието от страна на институции (като отделите за „Закрила на детето“ към Дирекции „Социално подпомагане“ – гр. Дулово спрямо някои ученици е постигнат успех с променлив характер.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

- *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:*

– Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на

учениците.

- Наложени санкции от ПС за неизвинени отсъствия на 0 ученици.
- Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини -0 ученици.
- Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживееене и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика – 12 писма.
- Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – 2 проверки.
- *Възпитателни мерки за превенция на отпадането.*
- Работа с учениците
- Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно включване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
- Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.
- Включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.
- Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.
- Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.

Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, участие в патриотичната програма на Община Дулово, съвместни инициативи с Народно читалище Паисиево, и др.

Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.

Работа с родителите

Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.

Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.

Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.

Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал

Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (Инструкция за организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, Инструкция

за водене на дневник на паралелка –I XII клас, образци на писма до родители и институции, система за формално общуване с родители, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и др.).

В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2023 /2024 година може да се направят следните изводи:

Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия, е значително по-малък в сравнение с предходните години.

Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.

Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.

Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.

Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:

брой отсъствия в края на срока/учебната година;

брой санкционирани ученици за отсъствия;

брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;

брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия

Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

От бюджета на училището.

Целеви средства за осигуряване на:

учебници на учениците от V – VII клас;

безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;

стипендии – ученици след завършване на основно образование

От НП на МОН.
Проекти.

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

1 Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	В началото на учебната година
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Силистра	Директор	В началото на учебната година
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	При необходимост през учебната година
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на общественния съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки - индивидуална работа с родители на застрашени от	Класни ръководители	През учебната година

отпадане деца.		
1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	В началото на учебната година
1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - по проект „Успех за теб“; - по проект „ОУД“ - по проект „Равен достъп до училищно образование в условие на криза“; - Занимания по интереси; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.	Ръководители на групи, учители	През учебната година
1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със СОП и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: - изготвяне на планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ; - недопускане на прояви на агресия и тормоз.	Учители от училището и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	През учебната година
1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.	Класни ръководители, учител в група	През учебната година
1.9. Дейности на ученическия парламент и ученическите	Главен учител,	През учебната година

класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.	ръководство на ученическия парламент	
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за: - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - успешно взаимодействие между училището и семейството.	Главни учители	Съгласно плана за квалификация
2.2. Осигуряване на безплатен транспорт на всички пътуващи ученици до завършване на средно образование.	ЗДУД	В началото на учебната година
2.3. Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС № 33 от 15.02.2013 г. за условията за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.	ЗДУД	През учебната година
2.4. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Медиатор	През учебната година
2.5. Ежемесечно подаване на информация в ИСРМ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители Определено длъжностно лице за работа в ИСРМ	До 15-то число на месеца
2.6. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 5-то число на месеца
2.7. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците;	ЗДУД	Уч. 2024/2025 г.

- проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.		
2.8. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, обществен съвет	През учебната година
2.9. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
2.10. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор	Ежемесечно
2.11. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от „ДСП“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.	Директор	През учебната година
2.12. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Класни ръководители	През учебната година
2.13. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост
2.14. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище:	Класни ръководители	При необходимост

<ul style="list-style-type: none">- информирани и консултирани на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция;- сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането.		
--	--	--